

El sector bancari generalitza el cobrament dels serveis

Cobrar més per perdre menys

Elevar els tipus d'interès dels crèdits, cobrar els serveis i les comissions, reduir les dotacions i les plantilles són algunes de les mesures preses pel sector bancari per tal d'afrontar la reducció del marge financer i el compte final de resultats com a conseqüència dels supercomptes.

Des que el Banc de Santander va iniciar la batalla de l'alta remuneració del passiu, la majoria de la banca de l'estat ha seguit aquesta mesura per tal de no quedar-se enrere i frenar així la possible pèrdua de clients que poguessin desviar-se cap a aquesta entitat. Però des dels seus inicis el mateix sector bancari ha avisat dels perills que aquesta acció comportava quant al compte de resultats dels bancs, els quals veurien disminuir el seu marge financer (la diferència de preu que percep la banca via crèdit i el tipus d'interès que paga pels comptes). De fet, segons un estudi realitzat pel Banc d'Espanya, el marge financer de la banca es reduirà aquest any un 0'5% sobre els seus actius, és a dir, uns 187.000 milions de pessetes com a conseqüència, precisament, de l'encariment del passiu.

L'any 89 el benefici obtingut per la banca privada de l'estat va ser de 579.512 milions de pessetes, cosa que significà un increment del 28'8% respecte als resultats de l'any anterior. Per a aquest any 90 les previsions apunten que els beneficis de la banca creixin entre un 15 i un 20% respecte a l'any passat. Un dels factors que farà que el marge de beneficis sigui més estret és el del llançament dels supercomptes.

LA FACTURA DELS SERVEIS

La mateixa banca està prenent mesures per tal que l'alta remuneració dels depòsits no els sigui gaire perjudicial. Algunes d'aquestes mesures són l'augment, en els darrers mesos, dels tipus d'interès en una mitjana de dos punts, com també la reducció de dotacions i sanejament en els seus balanços i l'augment dels ingressos provinents dels cobraments dels serveis i comissions.

En aquest sentit les caixes d'estalvi van

ingressar en el primer semestre de 1989 un 25% pel cobrament de serveis amb un volum de comissions cobrades de 25.010 milions de pessetes (19.888 milions el primer semestre del 88). La principal partida van ser les comissions de serveis financers i bancaris amb 22.632 milions, mentre que els avals van arribar a 2.378 milions.

Per ordre, en el primer semestre de l'any 1989 la Caixa de Pensions va ingressar per serveis 3.489 milions de pessetes; Caixa de Barcelona, 1.714 milions; Caixa de València, uns 700 milions de pessetes i Caixa de Catalunya, 478 milions. En aquest mateix període la gran banca va ingressar 79.628 milions de pessetes.

Si bé bancs i caixes han anunciat que a partir d'ara començaran a cobrar pels serveis prestats a canvi de pagar més interessos pels estalvis, la veritat és que ja hi havia moltes entitats que, sense informar-ne directament el client, ja els cobraven. Així, en el cas de les caixes d'estalvi, per la gestió del cobrament i descomptes d'efectes domiciliaris i acceptats cobren el 0'40% de l'import de l'efecte, la devolució d'efectes impagats té una tarifa del 2'5%, la compensació i negociació de xecs un 0'10%, les transferències bancàries tenen una tarifa mínima de 50 pessetes, l'emissió de targetes de crèdit costa 1.500 pessetes anuals, per comissions de valors mobiliaris de borsa la comissió és del 0'25% sobre l'efectiu i 0'10% sobre el nominal...

Aquesta mesura, a partir d'ara generalitzada, torna a *castigar* el petit estalviador ja que, sense la possibilitat de beneficiar-se d'una alta remuneració pels seus petits estalvis, se li cobraran igualment els serveis.

EL DESCOBERT TAMBÉ ES PAGA

En el cas dels comptes descoberts, és a

dir els comptes en *nombres vermells*, en l'exercici de l'any passat la banca de l'estat va obtenir uns ingressos addicionals d'uns 150.000 milions de pessetes. En aquests casos, les entitats financeres apliquen uns tipus d'interès i comissions que ronden el 30%. Però, tal i com han denunciat les organitzacions de consumidors i usuaris, moltes vegades aquests descoberts no són deguts al client sinó al fet que les entitats de depòsit no compleixen les normes de valoració. És habitual, segons la UCE, deixar l'usuari en

nombres vermells i uns dies després l'entitat financera abonar la mateixa quantitat tot disculpant-se de l'error, però mentrestant ja ha cobrat els interessos.

Els interessos bancaris sobre els descoberts van des del 32'3% en el cas del Banc de Santander fins al 23'8% de CaJamadrid, passant pel 31'2% del Popular, el 30'6% del Zaragozano, el 28'6% del BBV i Exterior, el 27'4% de La Caixa i Banesto i el 24'3% de Caja Galicia.

Segons posa de manifest l'Institut Interregional Europeu, les entitats de crè-

dit europees han convertit en costum retardar al màxim l'anotació dels ingressos dels seus clients en els seus comptes i alhora accelerar la notificació de les despeses. Això permet disposar a bancs i caixes d'importants fluxos de diners no retribuïts. A més a més, disposar d'aquests dipòsits els permet prestar diners i ingressar el cobrament dels interessos corresponents.

Una altra mesura que han pres les entitats financeres per obtenir una mica més de beneficis és la de reduir les seves pròpies despeses d'explotació. Així, han accelerat el programa de reestructuració que havia de concloure el 1992. Donada la sobredimensió de bancs com BBV, Banesto, Central, Hispano i Exterior, la banca està reduint les seves plantilles a un ritme de l'1% anual i està suprimint el nombre d'oficines. Tot fa suposar, doncs, que la negociació del conveni de la banca per enguany serà força conflictiva.

BANCS I CAIXES GUANYEN

Si bé en el període 1979-1989 les caixes d'estalvi havien esgarrapat un 13% de la quota de mercat als bancs, una vegada iniciada la *guerra del passiu* aquestes podien témer retrocedir en el percentatge de participació donat que les caixes eren susceptibles de perdre clients ja que aquests podien sol·licitar el cancel·lament dels comptes per tal d'obrir-los en entitats bancàries. Però el cert és que les caixes han augmentat els seus depòsits en 227.500 milions de pessetes durant el mes de març mentre que els bancs els han vist augmentar tan sols en 121.300 milions de pessetes en el mateix període.

I si ara la *guerra del passiu* és la que està d'actualitat, hi ha banquers que pronostiquen que no trigarà gaire a produir-se una *guerra de l'actiu*, és a dir, que s'iniciarà la competència entre entitats bancàries per veure quina és la que ofereix els crèdits i préstecs en unes millors condicions de preu. Ara bé, caldrà esperar, d'una banda, que les restriccions creditícies (per enguany només està permès un 10% més de concessió de crèdits respecte al nombre concedit l'any passat) decretades pel Ministeri d'Economia deixin d'estar en vigor i, per l'altra, que el sistema financer s'hagi incorporat al Mercat Únic i que hi hagi lliure circulació de capitals.

Sílvia Monfort.

